

Sistēma

Publicēts: 01.09.2020.

Vadlīnijas lietderības apsvērumu izvērtēšanai administratīvajos aktos un administratīvā soda noteikšanai lēmumos par administratīvā soda piemērošanu

Lai nodrošinātu vienotu izpratni par administratīvo sodu piemērošanas principiem administratīvo pārkāpumu lietās un apstākļiem, kurus jāņem vērā, izdodot administratīvos aktus, samērīguma principa ievērošanu, vienlaikus, lai aizsargātu sabiedrisko kārtību un atjaunotu taisnīgumu, kā arī novērstu gadījumus, kad par dažāda smaguma administratīvajiem pārkāpumiem piemēro vienādu administratīvo sodu, Valsts darba inspekcija ir izstrādājusi metodiskos ieteikumus lietderības apsvērumu izvērtēšanai administratīvajos aktos un administratīvā soda noteikšanai lēmumos par administratīvā soda piemērošanu. Šie metodiskie ieteikumi nosaka gadījumus, kad Valsts darba inspekcijas amatpersonai, izdodot administratīvo aktu, ir jāvērtē lietderības apsvērumi, un kārtību, kādā ieteicams izvērtēt lietderības apsvērumus. Administratīvo pārkāpumu lietās Valsts darba inspekcija piemēro administratīvos sodus atbilstoši nozaru normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei. Metodiskie ieteikumi ietver "Konsultē vispirms" principa piemērošanu administratīvā pārkāpuma procesā, vispārīgos administratīvo sodu piemērošanas pamatprincipus par Valsts darba inspekcijas kompetencē esošajiem administratīvajiem pārkāpumiem, norādot soda piemērošanas principus katram atsevišķam administratīvā pārkāpuma sastāvam, nosaka, kas Valsts darba inspekcijas vārdā ir tiesīgs veikt administratīvā pārkāpuma procesu un uzlikt administratīvos sodus, kā arī kritērijus nosacītai daļējai atbrīvošanai no naudas soda samaksas. Metodiskie ieteikumi paredzēti Valsts darba inspekcijas amatpersonām, kuru kompetencē ir izdot administratīvos aktus, izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un pieņemt lēmumus par soda piemērošanu. Tiesību normu, kas regulē administratīvo pārkāpumu procesu, mērķis ir aizsargāt pastāvošo tiesisko iekārtu, tai skaitā sabiedrības tiesiskās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, sabiedrisko kārtību, kā arī, ievērojot personas pamattiesības, nodrošināt efektīvu administratīvā pārkāpuma procesu un panākt tiesisko attiecību taisnīgu noregulēšanu. Valsts darba inspekcijas mērķis ir panākt savstarpējo sapratni starp uzņēmējiem, veicinot noteikto prasību izpildi, un aicināt darba devējus veikt tiesību normu prasību izpildi, lai neaizskartu nodarbināto tiesības, nevis sodu piemērošanu. Lai uzraudzības procesā nodrošinātu uz klientu orientētu un draudzīgu komunikāciju, svarīgākie principi ir uzraudzības efektivitātes celšana un uz klientu orientēta darbība. Administratīvajam sodam ir preventīvs mērķis, proti, panākt, ka likumpārkāpumu atkārtoti vairs neizdara sodītā persona, kā arī panākt, ka uz šī piemēra pamata likumpārkāpumus neizdarīs arī citas personas. Administratīvais pārkāpums ir personas prettiesiska, vainojama rīcība (darbība vai bezdarbība), par kuru likumā vai pašvaldību saistošajos noteikumos paredzēta administratīvā atbildība.

Administratīvais sods ir ietekmēšanas līdzeklis, kas tiek piemērots administratīvo pārkāpumu izdarījušajai personai, lai aizsargātu sabiedrisko kārtību, atjaunotu taisnīgumu, sodītu par izdarīto pārkāpumu, kā arī atturētu administratīvo pārkāpumu izdarījušo personu un citas personas no turpmākas administratīvo pārkāpumu izdarīšanas.

 [Metodiskie ieteikumi lietderības apsvērumu izvērtēšanai administratīvajos aktos un administratīvā soda lieluma noteikšanai lēmumos par administratīvā soda piemērošanu](https://www.vdi.gov.lv/lv/sistema)

<https://www.vdi.gov.lv/lv/sistema>